

Un stat slab și vulnerabil într-o regiune periculoasă

O evaluare concisă a *Strategiei Militare*, credibilității și aspectelor practice a acesteia

Revizuirea contextului de securitate

Drept rezultat al invaziei militare directe ruse în Ucraina în februarie 2022, Republica Moldova a fost plasată într-o zonă geografică cu risc major de război convențional. Există suficiente dovezi că în 2022 Rusia intenționa să prindă și teritoriul țării noastre în proiectul său de control militar și politic. În prezența intenției ruse de agresiune și datorită preponderenței de natură extremă a Rusiei în forțe militare, riscul agresiunii străine în Moldova devine foarte ridicat. Întrebarea de bază nu este *dacă* Republica Moldova va fi agresată, ci *când* va fi agresată. Considerând presiunea puternică pe care administrația lui Donald Trump o aplică asupra președintelui ucrainean Volodymyr Zelenskyy pentru a face cedări teritoriale Rusiei, în scopul forțării unui acord fragil și temporar de pace, Moscova ar obține o pauză care i-ar permite să-și redirecționeze atenția către alte ținte, inclusiv Republica Moldova.

Chiar dacă Strategia Militară curentă oferă o evaluare relativ consistentă și cuprinzătoare a mediului de securitate la nivel global, contextul regional de securitate – un aspect mult mai important și relevant pentru Moldova – este tratat în document prea superficial. Adică, datorită ancorării geografice a amenințărilor de securitate, cadrul regional are un impact direct și mai de impact asupra țării noastre. De exemplu, stabilirea unui coridor terestru de către Rusia până la hotarele Moldovei ar produce efecte fundamentale mai grave decât cele descrise de Strategie (“ar putea provoca presiuni politice și teritoriale adiționale”). În acest scenariu, o invazie militară rusă directă sau indirectă ar fi o dezvoltare sigură și de succes ridicat, considerând faptul că se rezolvă handicapul distanței și se permite fluxul nerestricționat al resurselor și mijloacelor militare ruse spre Moldova. Astfel de detalii, care clarifică noul context strategic și de securitate, nu sunt ne semnificative, pentru că permit adaptarea mai exactă a structurii de forțe la spectrul de amenințări și, respectiv, “individualizarea” scenariilor de răspuns de rând cu prioritizarea resurselor naționale în timp.

În Republica Moldova, percepția față de amenințarea agresiunii armate ruse a fost tradițional una de scepticism, în special mizând pe faptul că Ucraina a servit involuntar drept o zonă tampon, izolând Moldova de armata rusă. O evoluție logică a acestei percepții este argumentul incapacității ruse, sugerând că Rusia deja este implicată suficient de serios în luptele din Ucraina și nu are capacități militare de rezervă suficiente pentru a se distrage către alte direcții de ofensivă. O astfel de percepție ignoră asimetria masivă în forțe cu Rusia, care în 2025 a trimis zeci de mii de militari doar contra orașelului Pokrovsk, apărut de cel puțin șapte mii de militari ucraineni, acceptând pierderi masive – în medie 700-800 de militari pe zi¹ în perioada confruntărilor intensive. Considerând că acest incident reflectă doar un instantaneu ne semnificativ al războiului din statul vecin, putem ajunge la concluzia că efortul de proiectare a unor forțe capabile să confrunte eficient cele sub 6500 de militari moldoveni ar fi fost unul minor pentru Rusia.

¹ Shaun Pinner. “Pokrovsk: Where Putin Shattered His Teeth.” CEPA, 6 noiembrie 2025, <https://cepa.org/article/pokrovsk-where-putin-shattered-his-teeth>. Pierderile ucrainene, conform variatelor relatări credibile, pot fi estimate în zona de 50–70% din cele ruse, în aceeași perioadă.

Astfel, estimarea riscului unei confruntări armate cu Rusia la nivelul mediu, cum o face Strategia, ar fi o subestimare majoră. De fapt, Rusia cu siguranță ar ataca statul nostru dacă ar crea un coridor terestru spre regiunea transnistreană. În scenariul în care obține o pauză în război, pe urma unui acord de încheiere a focului cu Ucraina, Rusia ar putea, la fel, cu o probabilitate suficient de ridicată, recurge la mijloace armate directe și prin proxy contra Moldovei. Doar continuarea luptelor intense cu Ucraina ar crea suficientă presiune asupra armatei ruse pentru a o distra de destul de îndelungat de la o țintă vulnerabilă, precum este Moldova. Aceste raționamente sugerează că riscul unei agresiuni armate ruse, care poate lua forme directe sau indirecte, este între “elevat” și “sever” – adică considerabil mai ridicat decât este apreciat în Strategie.²

În baza acestor seturi de condiții, am putea cauzal eticheta trei scenarii de bază, într-o abordare minimalistă³, dar conceptual cuprinzătoare: scenariul unu - “harul destinului” (Rusia este prinsă în luptă intensivă în Ucraina), scenariul doi - “pe muchie de cuțit” (pace temporară în Ucraina, cu două opțiuni de escaladare) și scenariul trei - “final catastrofal” (pod terestru spre regiunea transnistreană).⁴ Logica acestora este implicit reflectată în analiza de față, care oferă o reexaminare a cadrului regional de securitate, a discordanței între acesta și principiile fundamentale ale Strategiei Militare, dar și analizează semnalele privind structura intenționată de forțe transmise prin investițiile de apărare curente. Una dintre concluziile-cheie ale analizei este că logica Strategiei, dar și implementarea acesteia permit impactul unei erori de calcul considerabile, produsă de *incompatibilitatea logicii strategice propuse cu cadrul de securitate prezent*.

Pentru a clarifica logica acestei erori de analiză strategică, este necesar să înțelegem principiile, care ghidează logica unei descurajări armate efective.

Logica descurajării armate efective

Referința viziunii strategice a documentului la intenția de a dezvolta capabilități militare credibile ce pot produce efecte de descurajare militară nu ține cont de realitățile strategice și militare care afectează regiunea și statul. Drept rezultat, aceste deziderate nu prezintă obiective realizabile. Capacitățile militare credibile sunt ghidate de imperativul de a semnaliza convingător potențialilor agresori abilitatea obiectivă de a bloca incursiuni de natură armată în spațiul de interese strategice al Republicii Moldova. Efectiv, ele urmează să fie apte să refuze accesul fizic al incursiunilor armate ostile sau să nege efectele de impact ale încercărilor de coerciție prin lovituri la distanță. Criteriile esențiale de evaluare a unei posturi de descurajare includ cantitatea și calitatea forțelor și mijloacelor armate, hotărârea de a absorbi costuri, dar și hotărârea de a impune costuri. Toate aceste variabile au caracter relativ, fiind măsurate în comparație cu potențialul agresor. Iar în cazul Republicii Moldova, acesta reprezintă Rusia. Capacitățile militare urmează să fie evaluate prin prisma efectelor și eficienței de luptă, din motivul că astfel de

² Analiza se referă la *Strategia Militară a Republicii Moldova pentru anii 2025-2035*, aprobată la 8 octombrie 2025; ea instrumentalizează o gradare a nivelului de risc mai nuanțată decât cea aplicată în Strategie, după cum urmează: nesemnificativ, redus, mediu, elevat și sever.

³ În o abordare mai completă, ar avea sens să examinăm și stările intermediare, la marginile acestor trei stări ale lumii. Însă defalcarea curentă a spațiului de scenarii este suficientă pentru a produce soluții relevante inclusiv pentru scenariile intermediare.

⁴ Denumirile sunt oferite pentru referința succintă și memorabilă – în pofida aparenței de teatralism, acestea sunt utile, respectând regulile genului acesta de analiză. Planificarea de apărare și securitate se face pentru scenarii de risc de impact elevat – în cazul în care acestea sunt improbabile, investițiile masive în apărare ar fi, evident, mai puțin justificate.

elemente, cum sunt pregătirea de luptă, moralul (curajul), aplicarea forțelor sau nivelul tehnologic, compensează lipsa cantității. Adică se aplică sintagma că calitatea este o cantitate în sine.

Motivul pentru care chiar și prezența unor capacități militare preponderente în cantitate și calitate nu este suficientă pentru o descurajare credibilă este că, în lipsa voinței de a absorbi și impune costuri, astfel de forțe armate ar produce efecte limitate pe câmpul de luptă. Respectiv, în prezența acestei voințe, chiar și capacitățile militare numeric inferioare ar putea produce o postură eficientă de descurajare, în mare măsură. Logica dată ne ghidează spre un alt criteriu critic pentru producerea unei posturi de descurajare eficiente. Chiar și în cazul în care un stat ar avea capacități militare suficiente, dar și hotărârea necesară pentru a lupta și a absorbi costuri, dacă un agresor le contestă, inclusiv în mod eronat, el nu va fi descurajat de la inițierea războiului. Un exemplu ilustrativ este percepția greșită rusă a nivelului de hotărâre de luptă și de absorbire a costurilor de către armata ucraineană, care a creat impresia victoriei ușoare și a încurajat invazia. Astfel, este critic de necesar ca apărătorul să-și semnaleze credibil atât capacitățile militare, cât și hotărârea de a lupta și a suferi costuri. Această semnalare începe de la conținutul Strategiei Militare făcut public, care ar urma să prezinte un mecanism realist (deci credibil) despre cum Moldova ar putea construi o structură de forțe robustă și multifuncțională, de rând cu modalități care ar permite statului să absoarbă efectiv costurile produse de agresor și să impună ca răspuns costuri dureroase agresorului.

Vulnerabilitățile esențiale

O vulnerabilitate-cheie pentru Republica Moldova este – similar cu cea a statelor baltice – lipsa adâncimii strategice (sau operaționale, din punct de vedere al planificării militare), fapt care nu permite repetarea experienței ucrainene de a jertfi segmente de teritoriu pentru a câștiga timp. În pofida faptului că aspectul dat este unul critic pentru oricare strategie militară – căci determină posturile de apărare și descurajare – documentul evaluat nu l-a examinat și nu a oferit soluții problemelor pe care le produce sau atenuarea riscurilor aferente. O consecință gravă este că răspunsul armat al Moldovei în cazul agresiunii ar urma să fie unul de negare a câștigurilor teritoriale rusești. Și drept rezultat, Moldova ar urma să sufere pierderi substanțiale în efectiv și în tehnică militară din primele clipe ale agresiunii armate.

Încă o vulnerabilitate este faptul că Republica Moldova nu este pregătită pentru un război de caracterul celui care are loc în Ucraina, pentru care Rusia este bine adaptată. Este vorba de un război intensiv, nediscriminatoriu față de non-comandanți și infrastructura civilă, foarte dinamic la nivel tactic, cu aplicarea frecventă a loviturilor la distanță cu drone și un caracter masiv al acestor lovituri, capabile să satureze rapid o apărare antiaeriană clasică.

Astfel, măsurile sugerate de către Strategie semnalează de la bun început o postură slabă de descurajare, fapt care o face puțin credibilă încă până la implementarea acesteia în politici. În scenariul în care Rusia preia controlul fizic asupra regiunii Odesa și forțele sale ajung la hotarele de est ale Moldovei, statul nostru nu ar avea soluții efective de descurajare sau apărare, dacă e pregătit să acționeze de unul singur. Asimetria în forțe, dar și experiența de luptă acumulată de ruși în Ucraina oferă Rusiei un avantaj militar masiv atât cantitativ, cât și calitativ. În acest caz, unicul factor de descurajare relativ mai credibil ar fi abilitatea Moldovei de a convinge Rusia că ar intenționa să lupte după logica războiului total – adică de parcă însăși existența statului și a

cetățenilor ar depinde de rezistența armată. Considerând mediul social-politic în Moldova caracterizat de o separare pe linia Occident-Rusia (chiar dacă este artificială în mare măsură), dar mai ales succesul rus în slăbirea capacității de mobilizare națională pentru apărare prin operațiuni de influență de-a lungul anilor, ar fi practic imposibil de a semnală credibil Rusiei că Moldova este capabilă să se mobilizeze după logica războiului total pentru a rezista agresiunii armate.

Realitatea brutală este că Republica Moldova are un spațiu de scenarii, în care ar putea construi o postură de descurajare și apărare eficientă, destul de restrâns. Însă Strategia nu reușește să aplice logica niciunui dintre aceste scenarii de răspuns optimal. Cu alte cuvinte, documentul și politicile sugerate nu oferă soluții individuale pentru scenariile de criză cele mai probabile și de impact. Datorită caracterului extrem de limitat al resurselor naționale (uman și material) în general și al celor puse la dispoziție pentru apărarea națională în particular, unica soluție este de a construi o *apărare optimizată*,⁵ orientată pe prioritizarea severă a economiei naționale și, respectiv, a resurselor și mijloacelor de apărare. Soluția aceasta ar accepta realitatea, că nu este posibil să pregătim o forță militară capabilă să reziste efectiv unei invazii convenționale ruse nerestricționată, dar ar urma să ne concentrăm pe dezvoltarea caracterului letal, mobil al acesteia și pe supraviețuirea sa, urmărind scopul impunerii costurilor maxime agresorului. Adică, logica este de a urmări obiectivele unei strategii de negare – maximizând costurile posibilei victorii militare a Rusiei și minimizând probabilitatea acestei victorii.

Preliminar, însă, e nevoie de concentrare pe descurajarea credibilă și, deci, efectivă. Pentru atingerea unei descurajări credibile, ar urma ca aceste obiective și politici derivate să fie transparente pentru Rusia, prin semnalare activă și calculată. Adicional, soluțiile naționale au șanse mai elevate de succes doar în cel mai pozitiv scenariu posibil (primul), și șanse medii în al doilea scenariu de escaladare, opțiunea ușoară. În celelalte scenarii, Moldova nu are șanse să-și apere suveranitatea de una singură și o strategie militară adecvată ar urma să includă și valorificarea parteneriatelor strategice pentru ajutor militar, soluția optimală fiind renunțarea la autoconstrângerile în domeniul de apărare (neutralitatea).

Semnale de implementare

În condițiile în care riscurile de securitate sunt reduse, rigorile față de implementarea unei strategii militare sunt semnificativ mai puțin stringente. În acest caz, nu e ceva neobișnuit să se aplice modelul de planificare a apărării bazat pe resurse – adică se tratează domeniul drept unul neprioritar și se oferă doar resursele disponibile. Acesta a fost modelul aplicat de Moldova pe tot parcursul istoriei sale post-sovietice, inclusiv în prezent. Contextul de securitate regională curent impune cerințe diferite, necesitând tranziția la modelul de planificare a apărării bazat pe amenințări. În acest caz, conducerea politică ar urma să accepte necesitatea de a transfera o rată mai ridicată din resursele economice naționale către apărarea națională, pentru a atenua în mod realist cele mai de impact consecințe ale riscurilor de securitate stringente. Logica este că dacă Moldova își pierde suveranitatea, populația va pierde oricum accesul la aceste resurse, care vor fi folosite de agresor în scopurile poprii.

⁵ După cum reiese din analiză, apărarea de una singură în scenariul trei ar duce Moldova la eșec și la pierderea suveranității. În acest scenariu, nu există soluții efective și fezabile pentru Moldova decât identificarea tratelor de apărare bilaterale sau multilaterale credibile.

Evitând astfel de politici, Moldova semnaleză Rusiei caracterul său indecis, adică comunică că nu ia în serios amenințarea agresiunii străine și nu intenționează să riposteze acesteia. O Rusie care are intenții agresive față de Moldova va fi încurajată să pornească o invazie armată directă sau indirectă. În pofida faptului că autoritățile de la Chișinău au declarat că doresc să consolideze capacitățile de apărare națională, politicile și acțiunile aferente semnaleză Rusiei ceva diferit. Pentru a ilustra acest lucru, am putea examina pe scurt careva dintre aceste politici și acțiuni.

În prezent, în jur de 70-80% din pierderile de efectiv ale ambelor părți în războiul din Ucraina sunt produse de drone.⁶ Similar, majoritatea distrugerilor de infrastructură civilă și a victimelor printre populația civilă sunt pe urmă loviturilor cu drone. Astfel, o apărare antiaeriană efectivă atât a localităților și a infrastructurii critice civile, cât și a forțelor de apărare este critică. Însă un astfel de model de apărare antiaeriană este imposibil în Republica Moldova, datorită complexității sale, costului excesiv și cerințelor tehnice complexe. Dacă examinăm succesul ucrainean în protejarea contra atacurilor cu drone, observăm complexitatea modelului ucrainean de apărare, care este extrem de mobil, eșalonat pentru a respinge atacuri la distanțe scurte, medii și lungi, dar și distribuit în mod optimizat pentru a crea spații protejate în zone prioritare. Ucraina, la fel, a construit – prin încercări și greșeli – un sistem de monitorizare a spațiului aerian, care este rezilient la constrângerile impuse de ruși, dar a și optimizat observarea și apărarea antiaeriană prin aplicații complexe de inteligență artificială. Acestea includ detectarea automată a țintelor, inclusiv prin folosirea sistemelor vizuale și acustice, dar și crearea centrelor pentru a ghida interceptările automate. Anume astfel de măsuri explică succesul relativ înalt al militarilor ucraineni în respingerea atacurilor în masă cu drone rusești, considerând că Rusia lansează destul de regulat lovituri care includ 600-900 drone și alte tipuri de muniție ghidată pe zi.

În caz de agresiune armată, Moldova ar putea ușor deveni ținta atacurilor aeriene în masă ale zeci sau chiar sute de drone, din primele clipe ale războiului, lovind ținte militare și civile. Eforturile curente, care includ procurarea sistemelor antiaeriene de rază mică de tip Viktor, nu sunt suficiente pentru a răspunde scenariilor de escaladare. Acestea nu sunt suficient de numeroase să creeze un baraj intensiv de foc pentru a evita saturarea apărării antiaeriene și, considerând strategia de atac rusă, vor fi cel mai probabil distruse în primele clipe ale agresiunii, de rând cu radarele. Pentru a reduce o mare parte a acestor riscuri, e nevoie de mult mai multe sisteme de apărare antiaeriană, inclusiv de rază medie, distribuite pe teritoriul țării pentru a proteja variate obiecte de infrastructură critică, dar și militare. La fel, e nevoie de o instruire a personalului care operează aceste sisteme, fapt care nu se face din motivul economisirii munițiilor. Fără aceasta, operatorul uman este în dezavantaj și mai mare față de sistemele automate de atac aerian. Adică, eforturile de protecție antiaeriană curente sunt de natură politică, pentru a asigura populația, dar sunt complet ineficiente din punct de vedere militar. De fapt, capabilitățile antiaeriene curente nu sunt suficiente nici măcar pentru a proteja Moldova de dronele care intră accidental pe teritoriul Moldovei.

Drept rezultat, strategia și postura militară respectivă nu corespund amenințărilor de securitate curente. Motivul principal este că evoluția cea mai probabilă a situației din Ucraina este spre scenariul doi (opțiunea de escaladare ușoară – agresiune indirectă sau cu scop restrâns), în care Rusia obține răgaz să-și reconstruiască forțele armate după un armistițiu temporar, dar și să-

⁶ Eva Hartog. 2026. "Drones Caused 3 out of Every 4 Ukraine War Casualties, Latvian Spies Say." *Politico*, 26 ianuarie, <https://www.politico.eu/article/latvian-report-drones-are-mass-killers-on-the-ukraine-front>.

și reorienteze atenția către Moldova. Scenariul doi, escaladare severă (agresiune directă), și scenariul trei (pod terestru spre Transnistria) ar prezenta un risc destul de ridicat pentru următorii 2-3 ani. Astfel, Moldova ar urma să-și pregătească forțele militare pentru aceste scenarii de impact mai grav. Respectiv, evoluția dată ar sugera ridicarea cheltuielilor de apărare la nivelul de cel puțin 10-15% din PIB, cu o economie în creștere, dar și un contingent armat activ de cel puțin 15 000-20 000 de oameni.⁷ Dar chiar și aceste măsuri ar putea deveni inutile în cazul în care Rusia reușește să stabilească un pod între Crimeea și regiunea transnistreană, efectiv tăind accesul Ucrainei la Marea Neagră. În acest scenariu, doar aplicarea eficientă a unui model comprehensiv de apărare totală poate oferi șanse minuscule de supraviețuire a Republicii Moldova în calitate de stat suveran. Iar presiunea acestui model asupra economiei naționale ar fi enormă și, cel mai probabil, l-ar face nesustenabil în termen mediu și lung.

Care viziune strategică este mai potrivită?

Secțiunea care prezintă viziunea strategică ce ghidează documentul cere revizuirii semnificative. Menționarea neutralității fără a-i examina vulnerabilitățile acesteia – în contextul agresiunii militare deschise a Rusiei contra Ucrainei și slăbirea capacității de descurajare militară a Occidentului colectiv pe urma retragerii SUA din Europa – politizează documentul și îi reduce abilitatea de a oferi politici și soluții efective.

Un argument ar fi că documentul acceptă realitatea juridică și operează în limitele acesteia. O astfel de abordare a Strategiei însă este selectivă – ea, spre exemplu, nu ezită să conteste cadrul juridic curent care determină prioritățile de alocare a resurselor naționale, solicitând un buget mai extins pentru apărare. O face justificat, considerând că prioritățile curente de finanțare nu iau în considerare schimbările în mediul regional de securitate. Similar, ar urma să abordeze modalitatea în care neutralitatea creează obstacole și costuri pentru răspunsuri eficiente în condițiile prezente de insecuritate regională. De fapt, acesta ar fi un exercițiu obligatoriu în cadrul evaluării amenințărilor și riscurilor. Sau, cel puțin, Strategia ar urma să considere costurile impuse de neutralitate în procesul de generare a strategiilor de răspuns și să le compenseze prin propuneri de politici dedicate.

Cu alte cuvinte, datorită invaziei ruse în Ucraina, alegerea este între menținerea neutralității și menținerea suveranității, căci nu este posibil în condițiile curente să le ai pe ambele. În lipsa unei astfel de abordări, neutralitatea rămâne un gol analitic semnificativ în logica Strategiei, transformând-o într-un document politizat. Anume aici se manifestă cel mai puternic și deschis incompatibilitatea logicii strategice propuse cu cadrul de securitate prezent în care se găsește Republica Moldova.

Lipsa unui concept autohton de apărare națională desfășurat și calibrat la condițiile locale duce la lacune logice și instrumentale în structura de forțe propusă, care în esență pare să accepte principiul continuității lumii de până la februarie 2022. Această decizie este pe cât de stranie, pe atât de neașteptată, pentru că războiul din Ucraina, unde observăm o confruntare armată

⁷ Calculele sunt aproximative și bazate pe un șir de premise logice: calitatea forțelor apărătorului ar fi comparativ similară cu cele ale agresorului, Moldova deține avantajul strategiei defensive (este cazul doar când diferența tehnologică nu este mare), poate efectiv mobiliza o rezervă de 20 000-30 000 de militari, dar are și acces la asistență militară a partenerilor strategici, care îi compensează golurile de capacități militare. Toate acestea se referă la scenariul în care Rusia a construit podul terestru între Crimeea și regiunea transnistreană a Republicii Moldova. În scenariul în care Rusia încearcă o agresiune militară la distanță, inclusiv implicând proxy-urile sale din Republica Moldova, cerințele față de structura și numărul forțelor ar fi mai puțin stringente.

convențională de natură asimetrică, ne sugerează necesitatea adaptării și evoluării structurii de forțe armate și organizării acestora. Propunerea numărului de efectiv al armatei naționale pe timp de pace pare arbitrară, în sensul că nu este derivată transparent din necesitățile de apărare. Adică, nu este clar de ce 8500 de militari prin contract și în termen sunt suficienți pentru îndeplinirea misiunilor Armatei Naționale în condițiile riscurilor de securitate prezente și anticipate pe termen scurt și mediu.

Concluzii

Considerând că structura și mărimea forței militare pot semnala credibilitatea posturii de descurajare a agresiunii armate, semnalele emise de Strategie nu sunt chiar bune. De fapt, ambele posturi, cele de descurajare și de apărare, reflectate în Strategie, sunt de natură să invite agresiunea armată a Rusiei. Motivul parțial este că documentul a trecut cu vederea unele aspecte importante ale impactului pe care războiul din Ucraina îl are asupra regiunii și consecvent, asupra securității militare a Republicii Moldova. Drept rezultat, s-au omis un șir de măsuri și acțiuni de conceptualizare și planificare a procesului de apărare. Strategia Militară curentă ar fi fost potrivită pentru momentul de după anexarea Crimeii de către Rusia, în 2014. Schimbarea radicală a politicii ruse de securitate în februarie 2022, prin care și-a expus preferința de a folosi nerestricționat instrumentul armat în politica externă, a transformat regiunea în mod drastic.

Scenariul “harul destinului”, în care Rusia este blocată prin lupte intense în Ucraina, este opțiunea cea mai favorabilă dintre cele accesibile Moldovei, dar este temporară și este unica șansă oferită pentru pregătirea de a răspunde la escaladările ulterioare. Adică, strategia militară curentă și politicile propuse sunt ceva potrivite situației de până la invazia din 2022. Ucraina va fi forțată, eventual, să-i ofere Rusiei o pauză, pe care ultima o va folosi pentru pregătirea unei noi ofensive contra Ucrainei. Moldova devine un obiectiv preliminar atrăgător, pentru că este o țintă slabă și oferă Rusiei un avantaj în efortul de a separa Ucraina de la Marea Neagră. Expresia metaforică “pe muchie de cuțit” a scenariului doi semnifică că Moldova riscă să fie ținta atacurilor indirecte ale Rusiei sau, eventual, directe, cu scop restrâns. Și cel mai negativ scenariu, dar suficient de posibil, în cazul în care Rusia obține un pod terestru spre regiunea transnistreană, nu este, în zadar, numit “final catastrofal” în această analiză. Fără a întâlni acest scenariu cu statul deja operând pe picior de război, Moldova nu are nicio șansă să reziste. Unica alternativă este să devenim stat membru al Alianței Nord-Atlantice cu speranța că aliații vor veni în ajutorul nostru. O soluție alternativă, dar mai riscantă, ar fi să obținem asigurări de apărare bilaterale sau regionale.

Cu alte cuvinte, logica și propunerile Strategiei rămân în urmă, comparativ cu realitățile curente strategice, cu cel puțin patru ani. Din puținele opțiuni aflate la dispoziția Republicii Moldova, alăturarea la NATO este cel mai ușor și mai fezabil răspuns strategic. Pentru că punerea statului pe picior de război, conform logicii războiului total, este o soluție mult prea dificilă și costisitoare.